

Č. j.: MPSV-2024/24480

Žádost o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím – *důchody*

Dotaz ze dne 26. 1. 2024

Ministerstvu práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) bylo dne 26. 1. 2024 doručeno Vaše podání, ve kterém uvádíte, že jste obdržel zprávu, která se týká důchodů a podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSPI“), se ptáte:

„Co ve zprávě chybí a kde jsou chyby? např. Ve zprávě není jasné, jak je užit případný finanční rozdíl mezi vybraným důchodovým pojištěním a vyplacenými důchody.“

Předně Vás upozorňujeme na to, že podle § 3 odst. 3 ZSPI, *se informací pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.* Dle § 2 odst. 4 ZSPI se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.

S ohledem na výše uvedené Vaše žádost není v souladu se ZSPI. Odpověď vyjadřuje názor, případně vytvoření nové informace a podle ZSPI by musela být s odkazem na § 2 odst. 4 ZSPI rozhodnutím odmítnuta. V rámci zásady dobré správy (§ 8 odst. 2 správní řád) Vám však MPSV níže poskytuje vyjádření věcně příslušného odborného útvaru MPSV.

Hlavním tématem podání je problematika výpočtu pojistného, respektive skutečnost, že částka vybraného pojistného na důchodové pojištění údajně vysoce převyšuje sumu vyplácených důchodů.

Obecně lze konstatovat, že toto podání není ojedinělé a šíří se jako tzv. hoax pomocí řetězových e-mailů v prostředí internetu a MPSV je nuceno vyvracet tento typ dezinformace. Přičemž je evidentní, že MPSV jako ústřední orgán státní správy si nemůže dovolit vykazovat statistiky a údaje nepravdivé, ale naopak relevantní a opřené o fakta. Nelze se domnívat, že by snad částku ve výši cca 84 mld. Kč bylo možné nějak „tajně skrýt“ ve státním rozpočtu. Podrobné výsledky státního závěrečného účtu (i podle jednotlivých kapitol) jsou veřejně dostupné na webu Ministerstva financí.

Hlavním a největším problémem výpočtu či údajně logického postupu, který pisatel zaslal je použití různých zdrojů vstupních dat. Vlivem rozdílů v metodice se údaje o počtu zaměstnanců a výši průměrné mzdy liší. Jde o skutečnost, že pro průměrnou

mzdu se používá např. údaj ČSÚ a pro počet zaměstnanců údaj ČSSZ, což není metodicky v pořádku. Pro korektní výpočet je třeba použít oba údaje z jednoho zdroje, např.:

<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&skupId=855&katalog=30852&pvo=MZD01-A&pvo=MZD01-A&evo=v208 ! MZD-LEG4 1>

V tomto případě z počtu zaměstnanců a průměrné mzdy se vypočte vybrané pojistné v částce 544,6 mld. Kč ($12 * 0,28 * 4\,020,2 * 40\,317 / 10^6$). Skutečná částka pojistného vybraného v roce 2022 činila 558 mld. Kč. Rozdíl v uvedených částkách je tvořen pojistným placeným osobami samostatně výdělečně činnými, které nejsou zaměstnanci, a tudíž nejsou zahrnuty ve statistice průměrné mzdy. Další drobné rozdíly mohou být tvořeny příjmy, které nejsou předmětem pojistného, tj. z dohod o provedení práce nebo příjmy nad maximálním vyměřovacím základem pro placení pojistného.

Výpočet výdajů na důchody je bližší realitě, skutečná částka výdajů činila 575 mld. Kč. Skutečný rozdíl mezi příjmy z pojistného a výdaji na dávky důchodového pojištění tedy byl cca 17 mld. Kč (údaj pouze za rozpočtovou kapitolu MPSV). Celkově za všechny rozpočtové kapitoly a včetně správních výdajů byl rozdíl mezi příjmy a výdaji konkrétně v roce 2022 celkem 21,49 mld. Kč (příjmy 573,21 mld. Kč a výdaje mld. 594,71 Kč). Údaje dostupné např.:

https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.mfcr.cz%2Fassets%2Fattachments%2F2023-11-30_Hospodareni-systemu-duchodoveho-pojisteni.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK

S pozdravem